

เฉลยปัญหาวิชาอุโบสถศีล (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ สอบเวลา ๑๕.๐๐ - ๑๕.๕๐ น.

คำสั่ง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ระบายในกระดาษคำตอบ ให้เวลา ๕๐ นาที ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. อุโบสถศีล บัญญัติขึ้นสำหรับใคร ?
ก. ภิกษุ ข. ภิกษุณี ค. คนทั่วไป **ง. อุบาสก อุบาสิกา**
๒. กิริยาเช่นไร เรียกว่ารักษาอุโบสถศีล ?
ก. ถือศีลกินเจ ข. ปิดวาจาไม่สนทนา **ค. จดเว้นข้อห้าม** ง. จดเหล่าเข้าพรรษา
๓. การถืออุโบสถนอกพุทธกาล เน้นวิธีรักษาในเรื่องใด ?
ก. อดอาหาร ข. ถือสรงคณน์ ค. ถือศีล ๘ ง. รักษาตามกาล
๔. ข้อใด ไม่เกี่ยวข้องกับอุโบสถนอกพุทธกาล ?
ก. งดอาหาร ข. บำเพ็ญตบะ **ค. สรงคณน์** ง. ถือตามกาล
๕. อุโบสถในพระพุทธศาสนา ทรงบัญญัติไว้กี่สิกขาบท ?
ก. ๕ สิกขาบท **ข. ๘ สิกขาบท** ค. ๑๐ สิกขาบท ง. ๑๒ สิกขาบท
๖. ข้อใด กล่าวถึงอุโบสถศีลได้ถูกต้อง ?
ก. กินมังสวิรัตติ ข. ไม่กินเนื้อสัตว์ใหญ่ **ค. งดอาหารเย็น** ง. ถูกทุกข้อ
๗. อุโบสถประเภทใด คนนิยมสมาทานรักษาในวันพระ ?
ก. ปุจฉาครอุโบสถ **ข. ปกติอุโบสถ** ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ ง. ถูกทุกข้อ
๘. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาวนหนึ่งคืนหนึ่ง ?
ก. ปกติอุโบสถ ข. ปุจฉาครอุโบสถ ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ ง. นิพัทธอุโบสถ
๙. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาคราวละ ๓ วัน ?
ก. โคบาลอุโบสถ **ข. ปุจฉาครอุโบสถ** ค. อริยอุโบสถ ง. นิพัทธอุโบสถ
๑๐. นิพัทธอุโบสถ มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?
ก. ปาฏิหาริย์อุโบสถ ข. โคบาลอุโบสถ ค. อริยอุโบสถ ง. นิคคัณฐอุโบสถ
๑๑. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาได้ยาวนานถึง ๔ เดือน ?
ก. โคบาลอุโบสถ **ข. ปาฏิหาริย์อุโบสถ** ค. ปกติอุโบสถ ง. อริยอุโบสถ
๑๒. คำว่า ธมมํ สรณํ คจฺฉามิ กล่าวถึงพระรัตนตรัยใด ?
ก. พระพุทธเจ้า **ข. พระธรรม** ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ
๑๓. คำว่า พุทธะ มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. ผู้รู้แจ้งโลก ข. ผู้อดทน ค. ผู้สิ้นกิเลส **ง. ผู้ตรัสรู้**
๑๔. ข้อใด ไม่ใช่สาเหตุของการขาดสรงคณน์ ?
ก. ความตาย ข. ทำร้ายพระศาสดา **ค. ความเมา** ง. นับถือศาสนาอื่น
๑๕. คำว่า สรณะ หมายถึงอะไร ?
ก. ไตรลักษณ์ **ข. ไตรรัตน์** ค. ไตรสิกขา ง. ไตรมาส
๑๖. ข้อใด ไม่มีโทษเพราะขาดสรงคณน์ ?
ก. ตาย ข. ทำร้ายพระศาสดา ค. นับถือศาสนาอื่น ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. คำว่า รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปสู่ที่ชั่ว เป็นคุณพระรัตนตรัยใด ?
ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม** ค. พระสงฆ์ ง. ไม่มีข้อถูก
๑๘. คำว่า สามิจิปฏิปณฺโณ ภควโต สาวกสงฺโฆ กล่าวเพื่อระลึกถึงพระรัตนตรัยใด ?
ก. พระพุทธเจ้า ข. พระธรรม **ค. พระสงฆ์** ง. ถูกทุกข้อ
๑๙. การตีเียนพระรัตนตรัย ทำให้ไตรสรงคณน์เป็นอย่างไร ?
ก. บกพร่อง **ข. เศร้าหมอง** ค. ต่างพร้อย ง. ขาดลงทันที
๒๐. การขาดสรงคณน์ ย่อมไม่เกิดขึ้นในบุคคลประเภทใด ?
ก. พระโสดาบัน ข. อุบาสก ค. อุบาสิกา ง. บุคคลทั่วไป
๒๑. คำว่า ปาณะ ในปาณาติบาตนั้น หมายถึงข้อใด ?
ก. สัตว์มีชีวิต ข. สัตว์ไม่มีชีวิต ค. อสุรกาย ง. เปรต
๒๒. อุโบสถศีลข้อที่ ๑ บัญญัติขึ้นเพื่อให้งดเว้นเรื่องใด ?
ก. ฆ่าสัตว์ ข. ลักทรัพย์ ค. เสพกาม ง. ดื่มสุรา
๒๓. ข้อใด ทำให้การรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ขาด ?
ก. สัตว์ตาย ข. ลักของมาได้ ค. ยินดีในการเสพ ง. คนอื่นเข้าใจคำพูด
๒๔. คำสั่งใด เป็นองค์ประกอบการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ?
ก. สั่งให้พูดปด ข. สั่งให้ลัก ค. สั่งให้ปล้น **ง. สั่งให้ฆ่า**
๒๕. ข้อใด เป็นโทษจากการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ?
ก. อายุสั้น ข. เสียทรัพย์ ค. เสียสติ ง. ขาดความเชื่อถือ
๒๖. อุโบสถศีลข้อที่ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อให้งดเว้นเรื่องใด ?
ก. ฆ่าสัตว์ ข. กินอาหารคำ ค. ร้องเพลง **ง. ลักทรัพย์**
๒๗. คำสั่งใด เป็นการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๒ ?
ก. สั่งให้พูดปด **ข. สั่งให้ลักขโมย** ค. สั่งให้ทำร้าย ง. สั่งให้ฆ่า
๒๘. ข้อใด ทำให้การรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๒ ขาด ?
ก. สัตว์ตาย ข. แต่งกายสวยงาม ค. กลืนอาหารลงคอ **ง. ลักของมาได้**
๒๙. ข้อใด เป็นโทษจากการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๒ ?
ก. อายุสั้น ข. สุขภาพไม่แข็งแรง **ค. เสื่อมทรัพย์** ง. เกิดโรคภัย
๓๐. อุโบสถศีลข้อที่ ๒ สอนให้เห็นความสำคัญเรื่องใด ?
ก. ทรัพย์สิ้น ข. ชีวิต ค. ความอดทน ง. ความซื่อสัตย์
๓๑. อุโบสถศีลข้อที่ ๓ บัญญัติขึ้นเพื่อให้งดเว้นเรื่องใด ?
ก. เสพกาม ข. เต็มรา ค. ร้องเพลง ง. แต่งตัว
๓๒. ข้อใด ทำให้การรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๓ ขาด ?
ก. คนอื่นเข้าใจคำพูด ข. สัตว์ตาย **ค. ยินดีในการเสพ** ง. ลักของมาได้
๓๓. อุโบสถศีลข้อที่ ๓ มุ่งให้คนละกิเลสใด ?
ก. มานะ **ข. ราคะ** ค. โทสะ ง. ทิฏฐิ
๓๔. อสังกรรมอันเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ คือข้อใด ?
ก. ร่วมประเวณี ข. ความตาย ค. ความแก่ ง. ความพลัดพราก
๓๕. อุโบสถศีลข้อที่ ๔ บัญญัติขึ้นเพื่อให้งดเว้นเรื่องใด ?
ก. ฆ่าสัตว์ ข. อาหารเย็น **ค. กล่าวเท็จ** ง. ลักทรัพย์
๓๖. อุโบสถศีลข้อที่ ๔ สอนให้เห็นความสำคัญเรื่องใด ?
ก. ความซื่อสัตย์ ข. ความอดทน ค. ชีวิต ง. ทรัพย์สิ้น
๓๗. ข้อใด เป็นโทษจากการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๔ ?
ก. เสียโฉม ข. เสียทรัพย์ **ค. ขาดความเชื่อถือ** ง. ก่อศัตรู
๓๘. ผู้รักษาอุโบสถศีล ไม่ควรกล่าววาจาเช่นไร ?
ก. ดิฉิน ข. นินทา ค. ว่าร้าย **ง. ถูกทุกข้อ**
๓๙. ข้อใด ผู้รักษาศีล ๕ และอุโบสถศีลงดเว้นเหมือนกัน ?
ก. งดแต่งตัว ข. งดร้องเพลง ค. งดเต็มรา **ง. งดดื่มสุรา**
๔๐. ข้อใด ทำให้อุโบสถศีลข้อที่ ๕ ขาด ?
ก. ดื่มสุรา ข. ทำให้สัตว์ตาย ค. เสพกาม ง. ลักทรัพย์
๔๑. ผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีล ต้องงดเครื่องดื่มประเภทใด ?
ก. น้ำชา ข. กาแฟ **ค. สุรา** ง. น้ำอ้อย
๔๒. คำว่า วิกาล ในอุโบสถศีลข้อที่ ๖ หมายถึงเวลาใด ?
ก. เช้า ข. สาย ค. ก่อนเที่ยงวัน **ง. หลังเที่ยงวันไปแล้ว**
๔๓. อุโบสถศีลข้อที่ ๖ บัญญัติขึ้นเพื่อให้งดเว้นเรื่องใด ?
ก. เสพกาม **ข. อาหารเย็น** ค. ร้องเพลง ง. เต็มรา
๔๔. ผู้รักษาอุโบสถศีล ควรบริโภคอาหารในช่วงเวลาใด ?
ก. เข้าถึงเที่ยง ข. หลังเที่ยง ค. ปายถึงเย็น ง. กลางคืน
๔๕. อุโบสถศีลข้อที่ ๗ บัญญัติขึ้นเพื่อตัดกังวลในเรื่องใด ?
ก. การบริโภค **ข. การแต่งตัว** ค. การนั่งนอน ง. การสนทนา
๔๖. ข้อใด เป็นโทษจากการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๗ ?
ก. ก่อศัตรู ข. เสียทรัพย์ ค. อายุสั้น **ง. ทำให้ยินดีในกามคุณ**
๔๗. อุโบสถศีลข้อที่ ๘ บัญญัติขึ้นเพื่อตัดกังวลในเรื่องใด ?
ก. การบริโภค ข. การแต่งตัว **ค. การนั่งนอน** ง. การสนทนา
๔๘. อุโบสถใด เปรียบได้กับการรักษาอุโบสถของนักบวชนอกพระพุทธศาสนา ?
ก. ปกติอุโบสถ **ข. นิคคัณฐอุโบสถ** ค. อริยอุโบสถ ง. นิพัทธอุโบสถ
๔๙. อุโบสถประเภทใด ผู้สมาทานรักษาได้รับอานิสงส์มากที่สุด ?
ก. โคบาลอุโบสถ ข. นิคคัณฐอุโบสถ **ค. อริยอุโบสถ** ง. ปุจฉาครอุโบสถ
๕๐. อุโบสถศีลประเภทใด มีอาการเหมือนคนรับจ้างเลี้ยงโค ?
ก. โคบาลอุโบสถ ข. ปุจฉาครอุโบสถ ค. ปกติอุโบสถ ง. นิพัทธอุโบสถ